

HAJÓ
1955 JAN 17

244 Felszabadulási ünnepség a Néphadsereg Színházban

1955. január 14-én volt 10 éve annak, hogy felszabadult a XIII. kerület lakossága a német fasiszta megszállás alól. A 10 éves évforduló méltó megünneplésére ünnepi gyűlésre jöttek össze a kerület lakóinak, üzeminek küldöttei. Az ünnepség a Magyar Néphadsereg Színházban este 7 órakor kezdődött. A szovjet nagykövetség képviselőjében megjelent Kelin elvtárs, a Szovjetunió magyarországi nagykövetségének attaséja és Zabelkin elvtárs, a Szovjetunió hőse.

A díszünnepség a magyar és szovjet himnusszal kezdődött, majd Paál József elvtárs, a Hazafiás Népfront XIII. kerületi bizottságának elnöke megtartotta az elnöki megnyitót.

A díszelnökségben helyet foglaltak a párt, a kormány képviselőjében megjelent elvtársak, a Szovjetunió nagykövetségének képviselőjében megjelent elvtársak, valamint a kerület lakóinak legjobb-

jai, az üzemek, az irodák élénjáró dolgozói, a tudomány, a művészet kerületi büszkeségei.

Az elnöki megnyitót követően egy perces felállással adóztak a kerület felszabadításáért hősi halált halt szovjet katonák emlékének.

E meghatározó aktus után Janocski Jánosné, a XIII. kerület párt-végrehajtóbizottságának tagja, az MNDSZ XIII. kerületi bizottságának elnöke mondotta el ünnepi beszédét:

Részletek az ünnepi beszédből

Kedves Elvtársak!

Kedves Vendégeink!

Tíz évvel ezelőtt hazánk egy részén még dúlt a szörnyű áldozatokot követelő háború, de országunk és fővárosunk egy része, így kerületünk is új napra, a szabadság hajnalára ébredt. Tizedik évfordulóját ünnepeljük annak a napnak, melyen elnyomtatásunkból, rabszágunkból felszabadultunk. Azért jöttünk ma össze, hogy megemlékezzünk erről az eseményről.

A felszabadító Szovjet Hadsereg barlangjába üzte vissza és legyőzte az elnyomó Horthy-rendszerrel és Szálasi szekértőlóival szövetségelt német hódító és rabló fasiszmust. Kerületünk lakói, dolgozó népünkkel együtt, azért tudják igazán értékelni új, szabad, boldog életünket, mert évszázados elnyomásból emelkedtünk fel.

Kerületünk, mint üzemi munkás kerület, kétszeresen érezte az elnyomást. Dolgozóink szárai voltak munka nélkül. Nem volt rendes lakásuk, a nincstelenség réme állandóan a fejük felett lógott. Mintha csak a mi kerületünkről írt volna József Attila, a nagy proletár költő: Ezernyi fajta népbetegség, szapora csecsemőhalál, árvaság, korai öregség, elmebaj, egyke és sívárság, bűn, öngyilkosság, lelki restség, mely hitetlen csodára vár, nem elegendő, hogy kitessék: föl kéne szabadulni már!

Amiről a nagy proletárköltő álmódott, az a Vörös Hadsereg dicső harca nyomán valósággá vált.

A Horthy fasiszmus, a népet eláruló burzsoázia teljesen kiszolgáltatta az országot a hitleri fasiszmusnak. Végzős terveik érdekében hódító, igazságtalan háborúba, a frontra vitték katonáinkat. Az országot gazdaságilag kifosztották, népünk szorgalmas munkájának gyümölcsét, a nemzet értékeit elrabolták.

Kerületünk dolgozói az elnyomásra harccal válaszoltak. Sztrájkok, tüntetések, szabotálások mutatták, hogy a dolgozó emberek nem nyugszannak bele az embertelen kizsákmányolásba. A gyárak tulajdonosai sohasem tudtak nyugodtan aludni, mert kerületünk dolgozói, állandóan érezgették velük erejüket és gyűlöletüket. Gátolták a háborús termelést. A Hitlerrel paktáló

burzsoázia végső erőfeszítésként nyilas katonai parancsnokságot nevezett ki az üzemek élére. A harc azonban tovább folyt és ebben a harcban sokan szabadságukat és életüket vesztették.

A felszabadulás nem befejezése, hanem kiindulása volt egy új honfoglalásnak

A felszabadult XIII. kerület mindenütt a pusztulásnak, a kifosztottságnak a képét mutatta. Sokan sóhajtoztak: mikor lesz itt újra élet, mikor épül fel újra gyönyörű fővárosunk. Az elmúlt tíz év eredményei bebizonyították, hogy csodákra képes az a nép, amely saját országát építi.

A Kommunista Párt volt az az erő, amely élenjáró a romok eltakarításában, az újjáépítés nehéz munkájában. A párt lelkesítette a százezreket, a milliókat ezekben az években. A párt kezdeményezte a hároméves tervet és az ötéves tervet, melynek eredményeképpen ma szeretett hazánkban a szocializmust építjük. A párt vezetése alatt olyan történelmi változások vették kezdetüket, amelyek példátlanul állnak hazánk gazdasági, politikai és kulturális fejlődésében. Új honfoglalás volt ez, mert a régi ország helyén egy új, szebb, gazdagabb ország épült fel, amelyben nem a kiváltságos osztályok, hanem a dolgozó nép az úr.

A vérkeringés megindításában, az újjáépítés nagy munkájában jelentős szerepét töltötték be kerületünk dolgozói. Pártunk mindenkor számíthatott Angyalföld dolgozó népére. Nem volt életlen, hogy valahányszor hazánk életében döntő változás vette kezdetét, ezt pártunk Angyalföldön jelentette be és vitatta meg a dolgozókkal.

Angyalföld lakossága ott volt a Hősök terén, amikor a parasztok földjét meg kellett védeni, segítséget adtak ahhoz, hogy a fordulat éve létrejöhessen és a munkáségség megteremtődjön. Az angyalföldi munkások a magyar munkásosztálynak harcos oszlopát képezték és képezik ma is.

A magyar munkásosztály büszkén tekinthet vissza a tíz év alatt elért eredményekre. Tíz évvel ezelőtt maroknyi nagybirtokos bitorolta földjeink felét. Ma mindörökké az a föld, aki megműveli — a dolgozó parasztságé.

A fasiszta német hadvezetőség Magyarországot, Budapestet utolsó fellegetvárul és védőbástyául használta fel. Budapest és kerületünk dolgozói sohasem felejtik el felrobbantott hídjainkat, elhurcolt javainkat, a légítámaszok borzalmi elől pincébe menekült asszonyokat és gyermekeket, a nyugatra hurcolt fiataljainkat.

Sztálin elvtárs azt a parancsot adta ki a Budapest körül harcoló szovjet csapatok számára, hogy a szovjet csapatok feladata nem a magyar főváros megsemmisítése, hanem a magyar főváros felszabadítása. Ez a harcoló katonáktól súlyos véráldozatokat követelt. Minden utcáért, minden házért meg kellett küzdeni. Budapest, ezen belül kerületünk szabadságáért nagyon sok szovjet katonát hullatta vérére. Ezen a napon forró szeretetünket küldjük a szovjet hadseregnek, hogy felszabadító harcukkal megadták a lehetőséget arra, hogy szabad hazánkban maradjuk emlékezve ünnepeljük a nagy harcok és győzelmek évfordulóját.

Tíz évvel ezelőtt a kizsákmányolóké voltak a bankok, a gyárak, a bányák. Ma a munkások és parasztok állama birtokolja.

Tíz évvel ezelőtt a népnek nem volt joga. Ma minden hatalom a dolgozó népe. Ma, felszabadult munkásosztályunk mindenhol megtalálja helyét és kifejezheti tudása legjavát.

Kerületünk népe a felszabadulás óta jelentősen megváltozott kulturális téren is. A felszabadulás előtt kerületünkben mindössze egy könyvtár volt. Ma pedig három könyvtár 150.000 kötet könyvvel várja olvasóinkat. Négy bemutató mozink, két színházunk, kultúrházunk van, s mindezek elősegítik kerületünk lakóinak művelődését.

Janocski elvtársnő beszéde további részében a nemzetközi helyzetet ismertette, majd röviden vázolta a kerület dolgozói előtt álló feladatokat.

Az ünnepi beszéd után az egybegyűltek hatalmas tapsal fogadták el azt a táviratot, amelyet kerületünk lakossága nevében küldenek el a Szovjetunió kormányának.

Majd két kis úttörő szép virágcsokrot adott át a díszünnepségen a szovjet nagykövetség képviselőjében megjelent elvtársaknak. Mindkét úttörő azon a napon született, amikor kerületünket felszabadította a Szovjet Hadsereg.

A díszünnepség első része az elnöki zárszóval ért véget. Szünet után másfél órás műsor következett neves művészek fellépésével, majd az ünnepség véget ért.